

پیشنهادات و توصیه های ISPO برای کلینیک های ارتوز و پروتزی که می
بایست در دوران همه گیری ویروس کووید ۱۹ به فعالیت ادامه دهند

جزوه (سند) کاری

۶ آپریل ۲۰۲۰

این سند تحت عنوان " پیشنهادات و توصیه های ISPO برای کلینیک های ارتوز و پروتزی که می بایست در دوران همه گیری ویروس کووید ۱۹ به فعالیت ادامه دهند"، یک پرونده (سند) کاری است که به راهنمایی افراد و سازمان هایی که خدمات ارتوز و پروتز ارایه می دهند و قادر به ادامه سرویس دهی به افراد نیازمند خدمات وسایل کمکی در دوران همه گیری ویروس کووید ۱۹ هستند، می پردازد.

اطلاعات موجود در این جزوه بین المللی می تواند کمک حال درمانگران و ارگانهای ذی صلاح باشد ، لیکن شامل راهکارهای کشوری و منطقه ای از نهادهای سلامت و دولت ها نمی شود. لطفا اطلاعات موجود این سند را منطبق با شرایط کشوری و منطقه جغرافیایی خود، اعمال نمایید.

این سند کاری، پیشنهادات، توصیه ها و لینک به سایر صفحات مرتبط با این موضوع، را نیز مفید به شمار آورده و توصیه می نماید. ISPO بطور پیوسته و به مجرد انتشار اطلاعات جدید یا تجدید نظر شده، این سند را به روز رسانی خواهد کرد. لطفا نظرات خود را از طریق ایمیل headoffice@ispoint.org با ما در میان بگذارید.

همه گیری ویروس کووید ۱۹ فشار و استرس فراوانی را به خدمات بهداشت و سلامت و درمانگران تکنولوژی وسایل کمکی وارد آورده است. ما تلاش یکایک شما را در راستای کمک به افراد نیازمند در این مقطع زمانی و با رعایت اصول بهداشتی، ارج می نهیم.

پیشنهادات و توصیه های ISPO برای کلینیک های ارتوز و پروتزی که می بایست در دوران همه گیری ویروس کووید ۱۹ به فعالیت ادامه دهند

محیط کاری در خدمات ارتوز و پروتزی، ترکیبی منحصر به فرد از خدمات درمانی، مهندسی و بکارگیری مسایل فنی است. همین امر، مانع از کاهش خطرات احتمالی به کارکنان ارتوز و پروتوز و نیز مراجعه کنندگان می شود.

تنها راه پیشگیری انتشار ویروس کووید ۱۹ اجتناب از هر گونه تماس از طریق قرنطینه سازی است. با این حال، قرنطینه سازی کامل و همه جانبه در خصوص تیم های درمان و سلامت، امکان پذیر نمی باشد. در نتیجه، کارکنان می بایست تدابیری را اتخاذ کنند تا احتمال ابتلا را به حداقل برسانند. اقداماتی نظیر کاهش تعداد موارد خدمات دهی، میزان و مدت زمان تماس با مراجعه کنندگان و وسایل کمکی آنها، از آن جمله است.

توصیه های موجود در این سند (جزوه)، در نبود اطلاعات مستند و انتشار یافته منتج از شواهد علمی، گردآوری شده است. بنابراین اطلاعات ارائه شده، توصیه ها و پیشنهادات منتج از تجارب کلینیکی طی شیوع این بیماری و دیگر بیماری های فراگیر، را در بر می گیرند. این جزوه می بایست به عنوان لیستی از موارد تکمیلی به تصمیم گیری های بین المللی، ملی و منطقه ای در نظر گرفته شود و نه به عنوان جایگزین پروتکل های تثبیت شده.

برای اطلاع افراد و مجموعه هایی که دستورالعمل های تعریف شده ای در سازمان خود ندارند، لیستی از منابع و مآخذ در انتهای این جزوه، گردآوری شده است که شامل اطلاعات سازمان بهداشت جهانی ([WHO-Coronavirus disease \(COVID-19\) outbreak -Protect yourself](#)) و توصیه هایی از نهادهای محلی در خصوص اقدامات پیشگیری کننده می باشد.

مراجعه به مراکز ارتوز و پروتزی برای کارکنان، مددجویان و پرستاران و آرایه دهندگان خدمات سلامت می بایست به حداقل برسد. ساختمان کلینیک می بایست به غیر از روزهایی که برای ارجاع مراجعه کننده با نیاز ضروری به کلینیک برنامه ریزی شده، در سایر روزها تعطیل باشد. بهتر است مشاوره ها برای ارزیابی بیمار و سایر تعاملاتی که نیاز به تعمیرات فنی یا تماس مستقیم

بیمار ندارند، از طریق ویدیو کنفرانس (توانبخشی از راه دور ، کنفرانس به طریق شبکه های اجتماعی اسکایپ، فیس تایم، واتس آپ) پیگیری شوند.

افرادی که نشانه های سندروم کووید ۱۹ را دارند یا به عنوان موارد تایید شده آزمایشگاهی شناخته می شوند، می بایست در منزل بمانند. حتی "نوبت دهی های ضروری" نیز تا حد امکان می بایست به تعویق بیفتد چرا که خطر انتقال ویروس وجود خواهد داشت.

پیشنهاداتی که در ادامه مطرح می شوند، تجمیع راهکارهایی است که ممکن است خطر شیوع را در مقطع فراگیری کووید ۱۹ کاهش دهند.

یادآوری نکاتی مهم، پیش از آنکه خواندن این جزوه را شروع کنید

تمامی کارکنان ذی ربط در امور سلامت و بهداشت هنگامی که در حال درمان بیماران یا انجام وظایفی از قبیل تنظیم، تعمیر و یا تعویض وسایل کمکی هستند، می بایست پیشگیری های استاندارد سازمان بهداشت جهانی را بکار بگیرند. در خلال بروز شرایط خاصی همچون همه گیری کووید ۱۹ و سایر بیماری های عفونی فراگیر، کلیه کارکنان می بایست اقدامات پیشگیری را بیش از پیش افزایش دهند تا از سلامت خود و همکارانشان، مددجویان مراجعه کننده و در سطح کلان، جامعه محافظت نمایند.

کارکنان می بایست موارد مرتبط و پایه ای در پیشگیری از شیوع را بکار بگیرند تا احتمال خطر را کاهش دهند. سازمان بهداشت جهانی تاکید دارد که در بیماری ویروسی کووید ۱۹ تماس مستقیم و قطرات منتشره از بینی و دهان به عنوان اساسی ترین راه های انتشار و شیوع به حساب می آیند. کلیه کارکنان می بایست راهکارها را بررسی نموده و اصول بهداشت شخصی و استفاده از تجهیزات حفاظت شخصی از جمله شستشو دهنده های دست، ماسک ها، و سلسله مراتب و توالی استفاده از تجهیزات حفاظت شخصی مرتبط را به کار گیرند.

محل های کاری را به همان ترتیب که در ادامه این جزوه شرح داده شده است، آماده سازی نمایید. زمان نشستن بیمار در اتاق انتظار را به حداقل برسانید؛ بدین ترتیب که به محض رسیدن به نزدیکی کلینیک با شما تماس بگیرند و کماکان در ماشین خود حضور داشته باشند تا هنگامی که نوبت از پیش تعیین شده شان برای ویزیت، فرا برسد. محلول آب ژاول (وایتکس) را می توان

روی پادری ها یا کف پوش ها و قالیچه های موجود در مرکز افشانه کرد تا آلودگی موجود در کف کفش ها در هنگام ورود به مرکز کاهش یابد.

پرسنل و عوامل اجرایی

- اطمینان حاصل کنید که تمامی افرادی که وارد ساختمان می شوند پروتکل ها را رعایت می کنند
 - پروسه کنترل انتقال ویروس تنها زمانی با موفقیت می تواند اعمال شود که کلیه افراد، پروسه و روند را پیروی نمایند.
 - به پرسنل، یادآوری نمایید که در صورت بروز علایمی همچون تب، سرفه، کوتاهی و تنگی نفس، و اسهال، از مراجعه به محل کار خودداری نمایند.
- با تک تک مراجعه کنندگان به کلینیک، پیش از نوبت ویزیت شان، تماس بگیرید.
 - ویزیت های غیر ضروری را به تعویق بیندازید.
 - چنانچه مراجعه کننده یا همراه او علایمی همچون تب، سرفه، و یا تنگی نفس دارند، نوبت ویزیت و ملاقات بیمار را کنسل کنید.
 - اگر مراجعه کننده در گروه افراد "آسیب پذیر" به لحاظ سلامت محسوب می شود (افراد بالای ۶۰ سال، افراد مصرف کننده داروهای سرکوب کننده سیستم ایمنی، افراد مبتلا به بیماری های زمینه ای همچون دیابت، فشار خون، بیماری های قلبی، کلیوی و غیره)، بررسی کنید که آیا امکان آن وجود دارد که دوستان یا بستگانش وسیله اش را به مرکز بیاورند (چنانچه تعمیر وسیله دلیل درخواست ملاقات مراجعه کننده بوده است)؛ در اینصورت مراجعه فرد آسیب پذیر، ضرورتی نخواهد داشت.
- چنانچه شخص، نیاز ضروری به مراجعه به مرکز ارتوز و پروتزی دارد، توصیه های لازم را پیشاپیش به او بدهید تا امکان ابتلا و زمان حضور او در مرکز، به حداقل برسد

- در صورت امکان، مراجعه کننده تنها به مرکز بیاید و یا مراجعه را محدود به داشتن حداکثر یک نفر همراه بیمار، برنامه ریزی کنید.
- به مراجعه کننده یادآوری نمایید که وسیله کمکی خود را پیش از آمدن به مرکز، تمیز و ضد عفونی نماید.
- به مراجعه کننده یادآوری نمایید که زودتر از موعد نوبت ویزیت، به مرکز مراجعه ننماید تا بدین صورت مدت زمان حضور در ساختمان مرکز ارتوز و پروتزی، کاهش پیدا کند.
- بر حسب سطح خطر موجود، از مراجعه کننده بخواهید که تجهیزات حفاظت شخصی بهداشتی را استفاده کند
- از مراجعه کننده بخواهید که بطور مکرر دستهای خود را بشوید و از محلول های الکلی ضد عفونی کننده دست استفاده کند.
- به مراجعه کننده یادآوری کنید از دست دادن با درمانگر، خودداری نماید.
- به مراجعه کننده یادآوری نمایید که انتظار گفتگوهای طولانی مدت و شرح حال های طولانی و متداول در شرایط عادی را نداشته باشد. زمان در نظر گرفته شده با درمانگر را صرفا به گفتگوهای ضروری در خصوص خدمات مورد نیاز ارتوز و پروتزی اش، محدود نماید.
- برنامه ریزی در خصوص مراجعه کنندگان: پیش و پس از تماس با هر مراجعه کننده
 - اطمینان حاصل کنید که صندلی ها، ۲ متر (۷ اینچ) از هم فاصله دارند.
 - تمام سطوح را در لابی، سالن انتظار، صندلی ها، میزها، میز منشی و میز درمانگر، اتاق معاینه، دستشویی و غیره ضد عفونی نمایید.
 - تمام دستگیره های در، شیرهای آب، توالت ها، دستگیره های نصب در توالت، کاسه توالت و غیره را پس از هر بار استفاده، ضد عفونی نمایید.
 - تمام کارکنان می بایست پیش و پس از تماس با هر مراجعه کننده، دستهایشان را شسته یا ضد عفونی نمایند (توصیه می شود که دستها به مدت ۲۰ ثانیه با صابون شستشو شوند).
 - کلیه لوازم غیر ضروری (از جمله اسباب بازی کودکان، روزنامه و مجله و غیره) را از سالن انتظار و اتاق معاینه خارج نمایید .

- در زمان مراجعه بیمار به ساختمان مرکز ارتوز و پروتزی
 - مجدداً از مراجعه کننده بپرسید که آیا علایمی از بیماری دارد.
 - به مراجعه کنندگان علامت دار (سرفه، تب و غیره) ماسک بدهید تا دهان و بینی خود را بپوشانند. روش استفاده صحیح از ماسک را به مراجعه کننده یادآور شوید.
 - به مراجعه کنندگان علامت دار چنانچه واقعا نیاز به ویزیت دارند، یادآور شوید که بیرون از ساختمان مرکز، منتظر بمانند. در غیر اینصورت آنها را به مراکز اصلی و بزرگ درمانی، ارجاع دهید.
 - از همه بخواهید که دستانشان را بشویند و ضد عفونی نمایند.
 - محصولات ضد عفونی کننده موجود در مرکز را به افراد مراجعه کننده ارایه نمایید تا وسایل ارتوز و پروتزی، ویلچرها و کراچ هایشان را با آن، ضد عفونی کنند.
 - مراقب باشید که مراجعه کنندگان با خودکار یکسان، فرم یا برگه های مربوطه را امضا ننمایند، از سنجاق های مشترک الصاق برگه استفاده نکنند. در مورد خودکارها، چنانچه محدودیت وجود دارد، خودکار را پس از استفاده مراجعه کننده، و پیش از آنکه خود یا مراجعه کننده بعدی با آن تماس پیدا کند، ضد عفونی نمایید.
 - تلاش کنید تا زمان انتظار به حداقل ممکن برسد.
 - سعی کنید حتی المقدور فرد مراجعه کننده بصورت مستقیم به اتاق معاینه یا درمان، هدایت شود (جلوگیری از قدم زدن مراجعه کننده در بخش های مختلف مرکز)
- همین روند را پس از اتمام مراجعه بیمار، دنبال کنید و دستگیره های در و صندلی ها و غیره را کامل، ضد عفونی نمایید.

کار کردن در فضای کارگاهی (فنی) ارتوز و پروتزی

- در صورت امکان، وسیله کمکی می بایست پیش از تحویل به درمانگر دیگر یا انتقال به سایر فضاهای موجود در مرکز، تمیز و ضد عفونی گردد.

- فاصله گذاری اجتماعی (فاصله ۲ متر معادل ۷ فیت) را در فضای کارگاهی، رعایت نمایید.
- روپوش کارگاهی تازه یا لباس کاری مناسب دیگر از جمله پیش بندها را روی لباس خود بپوشید. ایده آل، آن است که از روپوش های غیر قابل نفوذ و یکبار مصرف، استفاده شود.
 - قبل از غذا خوردن، هنگام مراجعه به توالت، ترک کارگاه و غیره، روپوش کارگاهی و سایر تجهیزات حفاظتی بهداشتی شخصی که استفاده می کنید را در بیاورید.
 - پس از هر روز استفاده، روپوش یا پیش بند را با آب داغ و صابون، بشویید.
- قبل از مشغول شدن به روی هر پروژه یا تعمیر
 - محیط کاری خود را به گونه ای آماده کنید که تماس با افراد و ابزارها به حداقل برسد و امکان تمیز کردن سطوح در آن فضا، به سهولت، میسر باشد.
 - میز کار با سطوح صاف و بدون خلل و فرج، و با فاصله از محل رفت و آمد متوالی افراد (به این معنی که کارکنان نیاز به گذر مکرر از آن نقطه از فضای کارگاهی را نخواهند داشت).
 - به منظور جلوگیری از احتمال انتقال ویروس، وسایل، تجهیزات، مواد و قطعات نگهداری شده در روی میز کار تخلیه و به کناری گذاشته شوند.
 - مجموعه ای از وسایل و ابزارها که بیشتر مورد استفاده قرار می گیرند و امکان تمیز کردن آنها به سهولت فراهم است را برای کار کردن خود، تدارک ببینید. آنها را در جای مشخص در کارگاه (روی میز کار) قرار دهید و آنها را پس از هر بار استفاده، تمیز کنید.
 - ابزارهایی که عملکرد و کیفیت مناسبی دارند و دسته های آنها غیر متخلل هستند استفاده کنید (از استفاده از ابزارهای با دسته های چوبی و دسته های مستهلک و ساییده شده خودداری نمایید).
 - فضای کار در کارگاه را به گونه ای سازماندهی کنید که دو وسیله ارتوز پروتزی یا کار دو بیمار همزمان در تماس احتمالی با هم نباشند.
 - در صورت امکان، مواد و قطعاتی که نیاز به تعمیر و تنظیم دارند می بایست پیشاپیش، آماده شوند.

- در صورتی که مواد، قطعات، یا تجهیزاتی به غیر از موارد ذکر شده مورد نیاز باشد، حضور همکار دیگر که در تماس با وسیله نبوده، ضرورت پیدا می کند تا مواد یا قطعه مورد نظر را از انبار به درمانگر مشغول کار برساند تا بدین طریق، از انتقال آلودگی به موجودی انبار، جلوگیری شود.
- وسایل کمکی بیمار، چنانچه دارای سطوح ناهموار باشند، علاوه بر تمیز کردن ممکن است به اسپری (افشانه) ضد عفونی کننده نیز نیاز پیدا کنند.
- تمیز کردن مواد نرم و دارای خلل و فرج های ریز، امری بسیار دشوار به حساب می آید؛ در نتیجه در حین تعمیرات، احتیاط مضاعف می باید به خرج داده شود تا از تماس با این مواد حتی پس از تمیز کردن وسیله، حتی المقدور خودداری شود.
- کلیه کارکنان می بایست دستان در معرض وسیله خود را بشویند (شستشو با صابون به مدت تقریبی ۲۰ ثانیه). همچنین آنها می بایست ابزارها و سطوح کار را ضد عفونی کنند و سپس شستشوی دست ها را پس از تکمیل کار بیمار، تکرار نمایند.
- برای هر مورد جدید مراجعه، یک جفت دستکش یکبار مصرف تازه استفاده نمایید.
- وسایل را بطور کامل و بلافاصله پس از آنکه به شما سپرده می شوند تمیز نمایید
- پس از تمیز کردن وسیله، دستهای خود را مجددا بشویید.

- در هنگام کار کردن روی وسایل تعمیری یا تنظیم کردن وسایل ارتوز پروتزی بیمار
 - اطمینان حاصل کنید که وسیله بطور مناسب و پیش از شروع هر کاری، تمیز شده است.
 - تمیز کردن اتاق هایی که دستگاه ها و ماشین آلات در آنها نصب هستند، همچنین تمیز کردن دستگاه های و کیوم و ابزار آلات قدرتی، امری دشوار است. با این حال، این موارد می بایست به بهترین نحو ممکن تمیز شوند تا امکان انتقال آلودگی به این نواحی یا ابزارها به حداقل برسد.

- در صورت امکان، تنها یک ابزار برش (قیچی یا گیوتین)، و یک مجموعه دستگاه سنگ، دستگاه فرز و سر فرز را به کار بر روی وسایل ارتوز و پروتزی که در تماس با بدن مراجعه کننده قرار داشته اند، اختصاص دهید.
 - ابزار دستی را پیش از استفاده در کارهای مربوط به وسایل مراجعه کننده جدید، ضد عفونی کنید.
 - سعی کنید تنها دستان تان در تماس با وسیله بیمار مراجعه کننده باشد (از تماس و نگه داشتن وسیله با کل بازو یا اهرم کردن و تکیه دادن وسیله به بدن در هنگام اعمال نیرو و غیره خودداری کنید).
 - پس از استفاده کردن یا دست زدن به هر ابزاری، آن ابزار را دور از دسترس دیگران قرار دهید تا زمانی که کارتان به اتمام می رسد و فرصت پیدا می کنید تا آن ابزار را تمیز نمایید.
- پس از اینکه وسیله تحویل به مراجعه کننده شده و از مرکز ارتوز و پروتزی، خارج شد
 - دست ها را بشویید.
 - سطوح کار و تمام ابزاری که استفاده شده اند را ضد عفونی کنید.
 - دستهایتان را مجددا شستشو دهید.
 - این عمل را در طول روز و بر روی هر پروژ (وسیله دریافتی از فرد مراجعه کننده) تکرار نمایید.
- در نظر داشته باشید که این توصیه ها برای بیماران با ریسک پایین انتقال ویروس در نظر گرفته می شوند. در خصوص بیماران با ریسک و خطر بالای ابتلا به ویروس یا بیماران عفونی، موارد احتیاطی بیشتری می بایست مد نظر قرار گیرند چرا که استفاده از ابزاری همچون دستگاه های برش زنی یا فرز استوانه ای و ماشین های سمباده می توانند ویروس را در فضای کارگاه، پخش کنند.

کار کردن در محیط کلینیکی

- سعی کنید تا تعداد و پیچیدگی قرار ملاقات های مراجعه کنندگان را تا زمان سپری شدن پاندمی، به حداقل برسانید.
 - نوبت دهی های غیر ضروری را به تعویق بیندازید.
 - در زمان ملاقات با مراجعه کنندگانی که نیازهای ضروری دارند، تعاملات و زمان سپری شده با آنها را به حداقل برسانید.
- بهداشت و نظافت بهینه دست ها را تمرین کنید.
 - دستهایتان را قبل و بعد از ویزیت هر بیمار بشویید.
- در زمان ویزیت کردن مراجعه کننده
 - از دست دادن یا در آغوش گرفتن، خودداری نمایید.
 - گفتگوهای طولانی، داستان وار و خودمانی را حتی اگر در فاصله "امن" از مراجعه کننده هستید، به حداقل برسانید.
 - در هنگام تماس با مراجعه کننده یا وسیله ارتوز و پروتزی او، دستکش به دست داشته باشید.
 - وسیله را با احتیاط جابجا کنید و حتی المقدور، تنها دستانتان در تماس با وسیله باشند (از تکیه دادن وسیله به تنه خود جهت اهرم کردن آن، خودداری نمایید).
- هنگام تنظیم کردن وسیله ارتوز و پروتزی
 - در صورت موجود بودن، از خودکارها، متر نواری و سایر ابزارهای یک بار مصرف، استفاده کنید.
 - تمام وسایلی که یک بار مصرف به حساب نمی آیند (شامل خودکارها، ابزارها و وسایل اندازه گیری) را قبل و بعد از استفاده، ضد عفونی کنید.

- هنگام کار کردن روی یک وسیله
 - تمام توصیه‌هایی که پیشتر در بخش محیط کارگاهی (فنی) ارتوز و پروتزی ذکر شد را بکار بگیرید.
 - دستانتان را قبل و بعد از تمیز کردن وسیله ارتوز و پروتزی بشویید.
 - مطمئن شوید که دستیاران، تکنسین‌ها و سایر کارکنان مرکز، توصیه‌های بهداشتی ذکر شده را پیروی می‌کنند ولو اینکه میزان مشارکت و نقش‌شان در هنگام ویزیت بیمار یا تعمیر وسایل، حداقل بوده باشد.

- قبل از بازگشت به اتاق درمان یا معاینه
 - اطمینان حاصل کنید که وسیله بطور کامل، ضد عفونی شده باشد.
 - دستان خود را مجدداً بشویید.
 - به یاد داشته باشید که فاصله‌تان را حفظ کنید، زمان ملاقات را کوتاه کنید و پس از هر مراجعه‌کننده، دست‌ها را شسته و اتاق ارزیابی و معاینه را تمیز کنید.

ضد عفونی‌کننده‌های الکی و مواد تمیزکننده

- آژانس حفاظت محیطی آمریکا لیستی از ضد عفونی‌کننده‌ها را معرفی نموده است که می‌تواند در تشخیص محصولات ضد عفونی‌کننده، مفید به‌فایده باشد. این لیست برای استفاده عموم، باز و قابل دسترس است ([EPA-Disinfectants for Use Against SARS-CoV-2](#)).
- چنانچه دستمال‌ها (حوله‌های) ضد عفونی‌کننده یک بار مصرف و بسته‌بندی شده، در دسترس نباشند، می‌توان آنها را با محلول ۱۰٪ وایتکس جایگزین کرد.
- می‌توانید دستمال پارچه‌ای را به محلول وایتکسی، آغشته نموده، سطح را بطور کامل تمیز کنید و پس از هر بار تمیز کردن، دستمال را دور بیندازید.
- پیش از استفاده مراجعه‌کننده، صبر کنید تا سطح تمیز شده بطور کامل، خشک شود.

- محلول های ضد عفونی کننده دست می بایست حداقل ۶۰٪ الکل ایزو پروپیل داشته باشند. همچنین می توانید این محلول را خودتان، تهیه کنید (چگونه ضد عفونی کننده دست، بسازیم).

لینک های مفید

- [American Orthotic Prosthetic Association – COVID-19 Response and Resources](#)
- [Australian Orthotic Prosthetic Association – What-does-it-mean-for-orthotistprosthetists](#)
- [Disasterready.org – Coronavirus \(COVID-19\) Learning Resources](#)
- [International Working Group on the Diabetic Foot \(IWGDF\) -COVID-10 and diabetic foot disease](#)
- [American Association on Health and Disability- Resources for People with Disabilities on COVID-19](#)
- [Beneficial Designs- Wheelchair and Assistive Technology Users](#)
- [International Rehab Forum Acute Hospital Rehab for COVID-19](#)
- ویدیوی مقدماتی در خصوص کووید ۱۹ همراه با توصیه های ویژه برای افراد مبتلا به ناتوانی
 - ویدیوی اصلی به زبان پرتغالی همراه با شرح صدا و ورژن های انگلیسی و اسپانیایی با زیر نویس. تفسیر به زبان اشاره (مخصوص ناشنویان) مختص زبان اشاره برزیلی.
 - [پرتغالی: Original in Portuguese with audio description](#)
 - [زیر نویس انگلیسی: An introductory video about COVID-19 with recommendations for persons with disabilities](#)
 - [زیر نویس اسپانیایی: An introductory video about COVID-19 with recommendations for persons with disabilities](#)
- [Orthopadie Technik -Aktuelle information zum thema COVID-19](#)
- Orthotic & Prosthetic Educators Network (of America)
 - [OPEN COVID-19 Resources](#)
- [Pacific Disability Forum COVID- 19 Update Human Rights Based Approach Guideline](#)

- **Statement from the President and Members of the National Executive Committee of the British Society for Gerontology on COVID-19**
- **Toward a Disability-Inclusive COVID19 Responses: 10 recommendations from the International Disability Alliance**